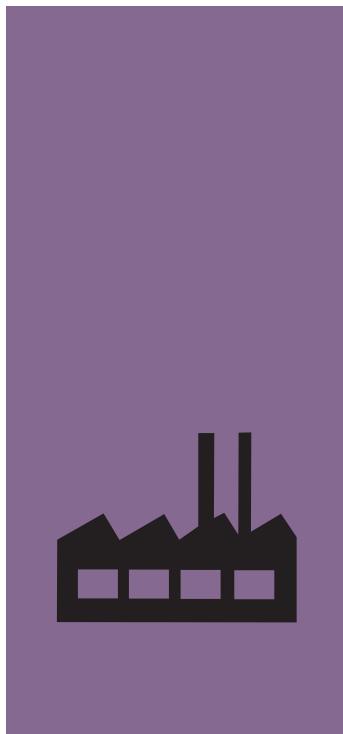

ΟΔΗΓΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ

από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά & Επενδυτικά Ταμεία

για
**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ
ΔΗΜΟΥΣ
ΜΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ**

Έκδοση του ευρωβουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ
Δημήτρη Παπαδημούλη
Ιούνιος 2015

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ
2. ΤΙ ΝΑ ΠΡΟΣΕΞΕΤΕ ΠΡΙΝ ΞΕΚΙΝΗΣΕΤΕ ΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΣΑΣ
3. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗΣ - ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
  - A. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΤΠΑ)
  - B. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ (ΕΚΤ)
  - C. ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ
4. ΚΟΙΝΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ (ΚΑΠ) - ΛΙΕΙΑ
  - A. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ [ΕΓΤΑΑ]
  - B. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΘΑΛΑΣΣΑΣ ΚΑΙ ΑΙΓΑΙΑΣ (ΕΤΘΑ)
5. ΑΣΤΙΚΗ/ΕΔΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ - ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ
  - A. ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
  - B. URBACT III
- Γ. ΕΙΔΙΚΑ ΜΕΣΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ (JASPERS, JESSICA, ELENA)
6. ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ
  - A. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
- Β. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ (EASI)
  - B.1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ (PROGRESS)
  - B.2. ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ (EURES)
- Β.3. ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ (MF/SE)
7. ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ
  - A. ΤΑΜΕΙΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΠΟΡΟΥΣ
  - B. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ
  - C. ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΥΛΟΥ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ
  - D. ΤΑΜΕΙΟ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
  - E. ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
8. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΜΜΕ - ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΜΝΗΜΗ
  - A. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ
  - B. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ MEDIA
  - C. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ
  - D. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΕΥΡΩΠΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ»
9. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΝΕΟΛΑΙΑ
  - A. ERASMUS+
  - B. ERASMUS ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ
10. ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ
  - A. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ
11. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ
  - A. LIFE 2014-2020
12. ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ
  - A. «ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ» (ΔΣΕ) –ΔΙΚΤΥΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΥΖΩΝΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ
13. ΔΙΑΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ - ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΔΑΦΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ (ΕΕΣ)
  - A. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΔΑΦΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ
  - B. ΜΑΚΡΟΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ
14. ΕΡΕΥΝΑ - ΥΓΕΙΑ
  - A. ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ 2020 - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ
  - B. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ
15. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ
  - A. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ
16. ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΕ
17. ΔΙΚΤΥΑ ΓΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΔΗΜΟΥΣ, ΜΚΟ

ΠΗΓΕΣ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗ ΠΑΠΑΔΗΜΟΥΛΗ

Το φυλλάδιο που κρατάτε στα χέρια σας αποτελεί έναν, απλό και χρήσιμο, Οδηγό για τη χρήση των Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων, και άλλων χρηματοδοτικών μέσων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στόχος του συγκεκριμένου Οδηγού είναι να κωδικοποιήσει, όσο το δυνατόν πιο απλά, τη διάρθρωση και τις λειτουργίες των ευρωπαϊκών Ταμείων, καθώς επίσης, να παράσχει τις κατάλληλες πληροφορίες προς τους ενδιαφερόμενους φορείς, για την καλύτερη αξιοποίηση των κοινοτικών κονδυλίων.

Το παρόν φυλλάδιο απευθύνεται σε όλους τους φορείς, δημόσιους ή ιδιωτικούς, όπως Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις, Επιχειρήσεις Start-Up, Αγρότες ή Αλιείς, που ενδιαφέρονται να κάνουν χρήση των δυνατοτήτων που προσφέρουν τα κοινοτικά ταμεία, για την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό των δραστηριοτήτων τους.

Είναι αλήθεια, ότι η αξιοποίηση των Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων, τόσο στην Ελλάδα, όσο και στις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ, πάσχει από υπερβάλλουσα γραφειοκρατία και έλλειψη κατάλληλης ενημέρωσης προς τους ενδιαφερόμενους φορείς.

Αυτή την αδυναμία, που δυστυχώς είναι μεγαλύτερη στη χώρα μας, προσπαθούμε να καλύψουμε με την παρούσα έκδοση, που ευχόμαστε να αποτελέσει έναν αποτελεσματικό και χρήσιμο Οδηγό για τους ενδιαφερόμενους φορείς.

Δημήτρης Παπαδημούλης

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΤΑΘΑΚΗ

Μετά από 5 χρόνια εφαρμογής σκληρών, άδικων και αναποτελεσματικών πολιτικών λιτότητας, η ελληνική οικονομία έχει ανάγκη από ένα σχέδιο εξόδου από την ύφεση. Το σχέδιο που έχει καταρτίσει η ελληνική κυβέρνηση δίνει προτεραιότητα στις βιώσιμες επενδύσεις, που παράγουν προστιθέμενη αξία για την ελληνική οικονομία και δημιουργούν νέες θέσεις εργασίας, με αξιοπρεπείς συνθήκες, κοινωνική ασφάλιση και αμοιβές.

Βασικά στοιχεία αυτού του σχεδίου είναι: Αφενός, η πιο αποτελεσματική αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων, μέσω ενός ορθολογικού και σε βάθος επανασχεδιασμού των χρηματοδοτικών προγραμμάτων και εργαλείων της επόμενης περιόδου από την Πολιτεία· και αφετέρου η καλύτερη χρήση των διαθέσιμων πόρων από τους ενδιαφερόμενους φορείς, δημόσιους και ιδιωτικούς.

Ο Οδηγός που κρατάτε στα χέρια σας αποτελεί ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο για την πληρέστερη ενημέρωση των ελληνικών επιχειρήσεων, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλων ενδιαφερόμενων φορέων και ιδρυμάτων, που επιθυμούν να αξιοποιήσουν τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία.

*Γιώργος Σταθάκης
Υπουργός Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας & Τουρισμού*

Η διαχείριση του 76% και πλέον του προϋπολογισμού της ΕΕ γίνεται σε συνεργασία με τις εθνικές και περιφερειακές αρχές μέσω ενός συστήματος «κοινής διαχείρισης», κατά κύριο λόγο μέσω 5 μεγάλων ταμείων, των διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων. Συλλογικά, τα ταμεία αυτά βοηθούν στην υλοποίηση της στρατηγικής Ευρώπη 2020.

Στόχος της στρατηγικής Ευρώπη 2020 είναι η προαγωγή μιας ανάπτυξης: έξυπνης, με αποτελεσματικότερες επενδύσεις στην εκπαίδευση, την έρευνα και την καινοτομία, βιώσιμης, χάρη στην αποφασιστική μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα και χωρίς αποκλεισμούς, με ιδιαίτερη έμφαση στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στη μείωση της φτώχειας. Η στρατηγική επικεντρώνεται σε πέντε φιλόδοξους στόχους στους τομείς της απασχόλησης, της καινοτομίας, της εκπαίδευσης, της μείωσης της φτώχειας και του κλίματος/της ενέργειας.

Τα πέντε αυτά μεγάλα ταμεία είναι τα εξής:

Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) – περιφερειακή και αστική ανάπτυξη

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) – κοινωνική ένταξη και χροντή διακυβέρνηση

Ταμείο Συνοχής (ΤΣ) – οικονομική σύγκλιση των λιγότερο αναπτυγμένων περιφερειών

Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)

Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ)

Κάποια άλλα κονδύλια, τα οποία διαχειρίζεται απευθείας η ΕΕ, χορηγούνται υπό μορφή:

• επιχορηγήσεων για συγκεκριμένα έργα που εντάσσονται σε πολιτικές της ΕΕ, συνήθως μετά από δημόσια προκήρυξη, γνωστή ως «πρόσκληση υποβολής προτάσεων». Ένα τμήμα αυτής της χρηματοδότησης προέρχεται από την ΕΕ και ένα άλλο από άλλες πηγές.

• συμβάσεων που συνάπτουν τα όργανα της ΕΕ για την αγορά υπηρεσιών, προϊόντων ή έργων που χρειάζονται για τη λειτουργία τους π.χ. εκπόνηση μελετών, παροχή κατάρτισης, διοργάνωση συνεδρίων, προμήθεια εξοπλισμού ΤΠ. Οι συμβάσεις ανατίθενται μέσω προκήρυξης διαγωνισμών.

Οι Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ) και οι οργανώσεις της κοινωνίας πολιτών είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση, υπό τον όρο ότι δραστηριοποιούνται σε έναν από τους τομείς πολιτικής της ΕΕ σε μη κερδοσκοπική βάση. Επίσης υπάρχουν χρηματοδοτήσεις που στοχεύουν σε δράσεις για το περιβάλλον, την αγροτική ανάπτυξη, την τόνωση της απασχόλησης, και οι οποίες μπορούν να ενταχθούν στα στρατηγικά προγράμματα Δήμων και Περιφερειών.

Οι Ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις μπορούν να προσφέρουν ευκαιρίες για την εκπόνηση δράσεων για ΜΚΟ, Συλλόγους, Δήμους, Περιφέρειες και για ιδιώτες. Ωστόσο, η εκπόνηση αιτήσεων, σχεδίων δράσεων και η διαχείριση των πόρων δεν είναι εύκολη υπόθεση.

I - Ξεκινήστε την αίτηση σας όσο το δυνατόν γρηγορότερα. Η αίτηση συνήθως είναι μια πολύπλοκη γραφειοκρατική διαδικασία που απαιτεί αρκετό χρόνο. Μπορεί να χρειαστεί να δημιουργήσετε ακόμα και μια Ομάδα/Έργου ή οποία και θα ασχοληθεί με την αίτηση.

II - Διαβάστε προσεκτικά τα κριτήρια επιλεξιμότητας του κάθε προγράμματος καθώς και τις προϋποθέσεις συμμετοχής για τους δικαιούχους οργανισμούς. Τα προγράμματα έχουν συγκεκριμένες δράσεις και σκοπούς. Δεν είναι όλες οι δράσεις επιλέξιμες. Τα κριτήρια επιλεξιμότητας προσδιορίζονται περαιτέρω στις προκλήσεις υποβολής προτάσεων. Διαβάστε τα προσεκτικά.

III - Δείτε προσεκτικά ποιες δαπάνες είναι επιλέξιμες και σε ποιο βαθμό. Πολλά προγράμματα μπορεί να χρειαστούν τη βοήθεια αρκετών εθελοντών πέρα από το προσωπικό που θα θέλατε να προσλάβετε.

IV - Συνεργαστείτε και συνομιλήστε με φορείς που είχαν εμπλακεί σε παρεμφερή προγράμματα για ανταλλαγή καλών πρακτικών και χρήσιμων συμβουλών.

V - Υπολογίστε το κόστος της συγκεκριμένης δράσης ή έργου το οποίο προτείνετε. Θυμηθείτε ότι πολλές φορές οι δράσεις είναι συγχρηματοδοτούμενες, επομένως δεν καλύπτουν όλες τις δαπάνες αλλά μονάχα κάποιο μέρος τους.

VI - Σε πολλές περιπτώσεις μια σημαντική προϋπόθεση για τη χρηματοδότηση ενός έργου είναι ο αιτών οργανισμός να υφίσταται για διάστημα τουλάχιστον τριών ετών και να κατέχει ίδιους πόρους ώστε να εγγυάται την προχρηματοδότηση του έργου.

VII - Στα περισσότερα προγράμματα δεν επιτρέπεται μια απλή σύσταση οργανισμού για την για την υλοποίηση ενός σχεδίου χρηματοδοτούμενου από κονδύλια της ΕΕ.

VIII - Οι εθνικές μονάδες που διαχειρίζονται τις κοινοτικές χρηματοδοτήσεις δεν καταβάλουν πάντα άμεσα τα χρωστούμενα ποσά. Έτσι, σε περίπτωση καθυστέρησης χρηματικής καταβολής, ο οργανισμός θα πρέπει να έχει προνοήσει ώστε να συνεχίσει το έργο προσωρινά με ιδίους πόρους.

IX - Ορισμένα προγράμματα, απαιτούν τη συνεργασία ενός ή περισσότερων ευρωπαίων εταίρων. Ωστόσο, η εξεύρεση ενός αξιόπιστου και ικανού εταίρου δεν είναι πάντοτε εύκολη υπόθεση. Επικοινωνήστε με οργανισμούς που είχαν εμπλακεί σε παρεμφερή προγράμματα και ζητήστε τη συμβουλή τους για τους μελλοντικούς σας εταίρους. Τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης όπως το Facebook και το LinkedIn μπορούν να φανούν χρήσιμα στην εύρεση εταίρων. Επίσης πολλά Ευρωπαϊκά προγράμματα έχουν επίσημες ιστοσελίδες αναζητήσεις εταίρων.

X - Ανάλογα με τον τρόπο χρηματοδότησης της πρωτοβουλίας, ισχύουν διαφορετικοί όροι συμμετοχής. Οι λεπτομέρειες καθορίζονται σε ετήσιο πρόγραμμα εργασίας και κάθε χρόνο δημοσιεύονται προσκλήσεις υποβολής προτάσεων.

XI - Δεδομένου ότι η διαχείριση των περισσότερων χρηματοδοτήσεων γίνεται από τις δικαιούχους χώρες, η ευθύνη για τη διενέργεια επιθεωρήσεων και ετήσιων ελέγχων βαρύνει τις εθνικές κυβερνήσεις. Να έχετε υπόψη ότι οι δράσεις του προγράμματος μπορούν να υπόκεινται σε έλεγχο. Οι σωστή ταξινόμηση των δαπανών και η συνετή διάθεση των πόρων αποτελούν προαπαιτούμενο.

3

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗΣ - ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η πολιτική συνοχής αποτελείται από τρία διαφορετικά ταμεία:

- Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ),
- Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και
- Ταμείο Συνοχής.

Επιπλέον, η Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία (ΕΕΣ) και οι μηχανισμοί εδαφικής ανάπτυξης της ΕΕ χρηματοδοτούνται από τα Ταμεία ΕΔΕ και τμήματα της πολιτικής συνοχής της ΕΕ.

A. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΤΠΑ)

Το ΕΤΠΑ υπόκειται σε επιμερισμένη διαχείριση, γεγονός που σημαίνει ότι ανάλογα με το κράτος μέλος το ΕΤΠΑ τα έργα επιλέγονται και υλοποιούνται, σε περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο από την αρμόδια διαχειριστική αρχή. Κάθε περιφέρεια (ή κράτος μέλος) συμφωνεί με την Επιτροπή σε ένα Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την υλοποίηση των στόχων του ταμείου. Τα κριτήρια επιλεξιμότητας προσδιορίζονται περαιτέρω στις Προσκλήσεις Υποβολής Προτάσεων, οι οποίες δημοσιεύονται από τη διαχειριστική σας αρχή.

Ο κύριος στόχος του ΕΤΠΑ είναι η ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η γεφύρωση των ανισοτήτων μεταξύ περιφερειών.

Το ΕΤΠΑ επικεντρώνει τις επενδύσεις του σε τέσσερις βασικούς τομείς προτεραιότητας (Θεματική Επικέντρωση), και συγκεκριμένα στην **α.** Έρευνα και καινοτομία, **β.** το ψηφιακό θεματολόγιο, **γ.** τη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) και **δ.** την οικονομία με μειωμένη χρήση άνθρακα.

Οι θεματικοί στόχοι του ΕΤΠΑ, στο πλαίσιο των οποίων είναι δυνατή η χρηματοδότηση έργων και δραστηριοτήτων είναι οι εξής:

Έρευνα & Καινοτομία (π.χ. ερευνητική υποδομή, προώθηση έρευνας & καινοτομίας στις επιχειρηματικές επενδύσεις, κοινωνική και οικολογική καινοτομία, ανάπτυξη συνεργατικών σχηματισμών).

Τεχνολογία Πληροφοριών & Επικοινωνίας (π.χ. επέκταση ευρυζωνικής υποδομής, ανάπτυξη προϊόντων ΤΠΕ, ηλεκτρονική διακυβέρνηση, ηλεκτρονική μάθηση, ηλεκτρονική ένταξη, ηλεκτρονικός πολιτισμός, ηλεκτρονική υγεία).

Ανταγωνιστικότητα ΜΜΕ (π.χ. προώθηση επιχειρηματικότητας και οικονομικής αξιοποίησης νέων ιδεών).

Οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα (π.χ. προώθηση ενεργειακής απόδοσης και χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε επιχειρήσεις, δημόσιες υποδομές και στον τομέα της στέγασης, έξυπνη διαχείριση ενέργειας, προώθηση στρατηγικών χαμηλών εκπομπών άνθρακα για όλα τα είδη εδαφών, βιώσιμη αστική κινητικότητα).

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και διαχείριση κινδύνου (π.χ. επενδύσεις για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένων των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα, επενδύσεις για τη διασφάλιση της ανθεκτικότητας στις καταστροφές).

Προστασία του περιβάλλοντος και αποδοτικότητα πόρων (π.χ. επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων και των υδάτων, προστασία φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, βιοποικιλότητα (Natura 2000), πράσινες υποδομές και αστικό περιβάλλον, προώθηση υπηρεσιών οικοσυστήματος, οικολογική καινοτομία και αποδοτική οικονομία από πλευράς πόρων).

Βιώσιμη Μεταφορά (π.χ. ΔΕΔ-Μ, περιφερειακή κινητικότητα, ανάπτυξη και βελτίωση συστημάτων μεταφορών φιλικών προς το περιβάλλον (και χαμηλού θορύβου) και χαμηλών εκπομπών άνθρακα, σιδηροδρομικά συστήματα συμπεριλαμβανομένων των μέτρων μείωσης του θορύβου, έξυπνα δίκτυα).

Απασχόληση, κοινωνική και εκπαιδευτική υποδομή.

Κοινωνική ένταξη και καταπολέμηση των διακρίσεων (π.χ. στήριξη για τη φυσική, οικονομική και κοινωνική αναγέννηση μειονεκτούντων κοινοτήτων σε αστικές και αγροτικές περιοχές, στήριξη για κοινωνικές επιχειρήσεις, επενδύσεις στο πλαίσιο των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων).

Θεσμική ικανότητα δημόσιων αρχών και ενδιαφερόμενων φορέων.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ στον επίσημο δικτυακό τόπο του ΕΤΠΑ:

http://ec.europa.eu/regional_policy/el/funding/erdf/

Β. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Το ΕΚΤ έχει τέσσερεις βασικούς στόχους:

- προώθηση της κοινωνικής ένταξης
- στήριξη της εκπαίδευσης και της κατάρτισης
- βελτίωση της δημόσιας διοίκησης
- δημιουργία αξιοπρεπούς εργασίας

Περαιτέρω στοιχεία για το ΕΚΤ θα ακολουθήσουν στην ενότητα Κοινωνικής Αλληλεγγύης του Οδηγού μας όπου περιγράφονται και άλλα προγράμματα κοινωνικού προσανατολισμού. Τα προγράμματα που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ αφορούν:

- την πρόσβαση σε απασχόληση, την ένταξη στην αγορά εργασίας, αυτο-απασχόληση, επιχειρηματικότητα, την ένταξη της γυναίκας στην αγορά εργασίας, την ενεργό γήρανση
- την ενεργό ένταξη στην αγορά εργασίας, την βοήθεια περιθωριοποιημένων ομάδων, την καταπολέμηση των διακρίσεων, την κοινωνική επιχειρηματικότητα.

• τις δραστηριότητες που προωθούν την ίση πρόσβαση στην εκπαίδευση, τη δια βίου μάθηση.

Επίσης υπάρχουν χρηματοδοτούμενα μέτρα βελτίωσης υπηρεσιών για δημόσιες αρχές και φορείς που εμπλέκονται σε εκπαιδευτικές - διά βίου μάθησης δραστηριότητες, σε δράσεις καταπολέμησης της φτώχειας και στη καταπολέμηση των διακρίσεων γενικότερα.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ στον επίσημο δικτυακό τόπο του ΕΚΤ:

<http://ec.europa.eu/esf/home.jsp?langId=el>

Γ. ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ

Το Ταμείο Συνοχής δημιουργήθηκε με σκοπό να ενισχυθεί η οικονομική και κοινωνική συνοχή της Κοινότητας, μέσω της χρηματοδότησης του τομέα του Περιβάλλοντος, των Διευρωπαϊκών Δικτύων Μεταφορών, της προώθησης της βιώσιμης ανάπτυξης και της μείωσης των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων.

Κάποιες από τις δραστηριότητες που υποστηρίζει το ΕΚΤ είναι η **α.** στήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα σε όλους τους τομείς, **β.** η προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων βάσει του οικοσυστήματος, **γ.** η διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της απόδοσης από πλευράς πόρων, **δ.** η προώθηση βιώσιμων μεταφορών και απομάκρυνση των σημείων συμφόρησης σε βασικές υποδομές δικτύων, **ε.** η ενίσχυση θεσμικής ικανότητας δημόσιων αρχών και ενδιαφερόμενων φορέων.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ στον επίσημο δικτυακό τόπο του Ταμείου Συνοχής:

http://ec.europa.eu/regional_policy/el/funding/cohesion-fund/

Οι περισσότεροι αγρότες στην ΕΕ είναι επιλέξιμοι για άμεσες εισοδηματικές ενισχύσεις, με βάση την έκταση γης που κατέχουν, ως αντάλλαγμα για την εφαρμογή οικολογικών μεθόδων γεωργίας που προστατεύουν τη βιοποικιλότητα και την ποιότητα του εδάφους και του νερού, και διατηρούν τις εκπομπές ανθρακούχων αερίων σε χαμηλά επίπεδα.

Το ένα τρίτο περίπου των ενισχύσεων αυτών δίνονται ως αντάλλαγμα για την υιοθέτηση πρακτικών οικολογικής γεωργίας (διατήρηση των μόνιμων βοσκοτόπων, διαφοροποίηση των καλλιεργειών, κ.λπ.).

Οι χρηματοδοτήσεις της ΕΕ βοηθούν τους γεωργούς να εκπαιδεύονται σε νέες τεχνικές και να αναβαθμίζουν ή να αναδιαρθρώνουν τις γεωργικές τους εκμεταλλεύσεις. Επίσης, σε ευρύτερο πλαίσιο, συμβάλλουν στη βελτίωση της ζωής στις αγροτικές περιοχές, με τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την εξασφάλιση βασικών υπηρεσιών.

Παράλληλα, στο πλαίσιο της αγροτικής ανάπτυξης, οι νέοι αγρότες μπορούν να λάβουν την ειδική στήριξη για σύσταση δικής τους επιχείρησης και να επωφεληθούν από τα υψηλότερα ποσοστά ενίσχυσης που προβλέπονται για επενδύσεις στην επιχείρησή τους.

A. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Το ΕΓΤΑΑ είναι, μαζί με το ΕΓΤΕ (Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων), ένα από τα δύο μέσα χρηματοδότησης της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ). Παρέχει χρηματοδότηση στις αγροτικές περιοχές για ένα ευρύ φάσμα δράσεων που στοχεύουν στην προώθηση της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης, της κοινωνικής και περιβαλλοντικής ευημερίας και της τόνωσης της δράσης για το κλίμα.

Το ΕΓΤΑΑ εμπίπτει στην επιμερισμένη διαχείριση, επομένως, υλοποιείται σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο από μια διαχειριστική αρχή. Το ΕΓΤΑΑ επενδύει στους παρακάτω 6 τομείς προτεραιότητας:

Μεταφορά γνώσης και καινοτομία στη γεωργία, τη δασοκομία και τις αγροτικές περιοχές (π.χ. ανάπτυξη της γνωσιακής βάσης σε αγροτικές περιοχές, έρευνα και καινοτομία για βελτιωμένη περιβαλλοντική διαχείριση, δια βίου μάθηση και επαγγελματική κατάρτιση στους τομείς της γεωργίας και της δασοκομίας).

Ενίσχυση βιωσιμότητας και ανταγωνιστικότητας γεωργικών εκμεταλλεύσεων και προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών γεωργικής διαχείρισης και βιώσιμης διαχείρισης των δασών (π.χ. διευκολύνοντας την αναδιάρθρωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, τον εκσυγχρονισμό και τη γεωργική διαφοροποίηση, διευκολύνοντας την ανανέωση των γενεών και την είσοδο κατάλληλα καταρτισμένων γεωργών).

Προώθηση της οργάνωσης της αλυσίδας τροφίμων (π.χ. επεξεργασία και διάθεση στην αγορά γεωργικών προϊόντων, καλή μεταχείριση των ζώων και διαχείριση κινδύνων στη γεωργία).

Αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση οικοσυστημάτων που σχετίζονται με τη γεωργία και τη δασοκομία (π.χ., αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση βιοποικιλότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών του Natura 2000, βελτίωση της διαχείρισης υδάτων και εδάφους).

Προώθηση ενεργειακής απόδοσης και υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα και ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή στους τομείς της γεωργίας, των τροφίμων και της δασοκομίας (π.χ., επάρκεια στη χρήση υδάτων και ενέργειας, προμήθεια και χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, υποπροϊόντων, αποβλήτων και υπολειμμάτων και άλλων πρώτων υλών εκτός των τροφίμων, μείωση των αερίων του θερμοκηπίου και των εκπομπών αμμωνίας, διατήρηση και δέσμευση άνθρακα).

Κοινωνική ένταξη, μείωση της φτώχειας και οικονομική ανάπτυξη (π.χ. διαφοροποίηση, δημιουργία και ανάπτυξη μικρών επιχειρήσεων, δημιουργία θέσεων εργασίας, προσβασιμότητα, χρήση και ποιότητα τε-

χνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας, ανταγωνιστικότητα παραγωγών πρωτογενούς τομέα).

Επιπλέον, τα κράτη μέλη μπορούν να καθιερώσουν στο πλαίσιο της στρατηγικής υλοποίησής τους θεματικά υποπρογράμματα, τα οποία περιλαμβάνουν πιο συγκεκριμένες δραστηριότητες για νέους γεωργούς, μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις, ορεινές περιοχές, μικρές αλυσίδες εφοδιασμού, γυναίκες σε αγροτικές περιοχές, μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και προσαρμογή σε αυτήν, καθώς και βιοποικιλότητα.

Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Αγροτικής Ανάπτυξης δραστηριοποιείται στο πεδίο της ενημέρωσης για το ΕΓΤΑΑ, στη συμμετοχή των τοπικών ενδιαφερόμενων φορέων στην υλοποίηση των προγραμμάτων και στη στήριξη τοπικών ομάδων δράσης:

<http://enrd.ec.europa.eu/en>

Β. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΘΑΛΑΣΣΑΣ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑΣ (ΕΤΘΑ)

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημιούργησε το ΕΤΘΑ ως το νέο ταμείο για την αλιευτική πολιτική της Ένωσης, για την περίοδο 2014-2020. Το ΕΤΘΑ θα συμβάλει στη μεταρρύθμιση της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής και θα βοηθήσει τους αλιείς στη μετάβαση προς τη βιώσιμη αλιεία, καθώς και τις παράκτιες κοινότητες στη διαφοροποίηση των οικονομιών τους. Μέσω του ταμείου θα χρηματοδοτούνται έργα με στόχο τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής κατά μήκος των ευρωπαϊκών ακτών. Στόχος του ταμείου είναι η μείωση της γραφειοκρατίας ώστε οι δικαιούχοι να έχουν εύκολη πρόσβαση στη χρηματοδότηση. Το νέο ταμείο θα αντικαταστήσει το υφιστάμενο Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας (ΕΤΑ). Βασικοί στόχοι του ΕΤΘΑ είναι οι εξής:

Έξυπνη, οικολογική αλιεία

Το Ταμείο θα ενθαρρύνει καινοτόμες πρωτοβουλίες στον τομέα της μικρής αλιείας και σε παρεμφερείς, με αυτήν, τομείς, καθώς επίσης θα στηρίζει καινοτόμα έργα όπως είναι η αντικατάσταση αλιευτικών δικτυών με πιο επιλεκτικά εργαλεία με στόχο τη μείωση των απορρίψεων ή την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών που θα μπορούσαν να μειώσουν τον αντίκτυπο της αλιείας και της ιχθυοκαλλιέργειας στο περιβάλλον.

Έξυπνη, οικολογική υδατοκαλλιέργεια

Η ιχθυοκαλλιέργεια έχει πολλές δυνατότητες να μειώσει την εξάρτησή μας από τις εισαγωγές. Προσφέρει θέσεις εργασίας υψηλής ποιότητας σε αγροτικές περιοχές και υγιεινά τρόφιμα στους ευρωπαίους καταναλωτές. Το ταμείο θα προσπαθήσει να ενισχύσει τον κλάδο με βιώσιμο τρόπο επιβραβεύοντας την καινοτομία και προωθώντας επίσης νέα είδη υδατοκαλλιέργειας, όπως είναι η υδατοκαλλιέργεια ειδών που δεν προορίζονται για τη διατροφή.

Στήριξη της συνεργασίας μεταξύ της επιστήμης και των αλιέων

Το ΕΤΘΑ θα προσφέρει επαρκή κονδύλια για τη συλλογή, την παρακολούθηση και τον έλεγχο των δεδομένων. Επειδή δεν είναι λογικό να μονιμοί επικοινωνούν μεταξύ τους όσοι εργάζονται στη θάλασσα (οι αλιείς) και όσοι μελετούν τη θάλασσα (οι επιστήμονες), το ΕΤΘΑ θα τους ενθαρρύνει να συνεργάζονται για την αναζήτηση τρόπων εκμετάλλευσης των φυσικών πόρων με βιώσιμο τρόπο.

Ενιαίο ταμείο αλιείας και ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική

Το ΕΤΘΑ θα παράσχει στήριξη για ενέργειες όπως είναι ο θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός, η ολοκληρωμένη θαλάσσια επιτήρηση και η βελτίωση των γνώσεων για το θαλάσσιο περιβάλλον. Αυτά αποτελούν παραδείγματα στα οποία η ολοκλήρωση μπορεί να συμβάλει στην αποφυγή επικάλυψης και στη μείωση του κόστους μέσω της καλύτερης συνεργασίας και του συντονισμού μέσω των διαφόρων κλάδων. Η ενσωμάτωση της θαλάσσιας πολιτικής στο ΕΤΘΑ θα εξασφαλίσει μεγαλύτερη συνοχή και θα συμβάλει στην επίτευξη συνεργιών μεταξύ των δύο τομέων πολιτικής.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/emff/index_el.htm

5

ΑΣΤΙΚΗ/ΕΔΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ - ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

A. ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Τα Κράτη Μέλη της ΕΕ θα πρέπει να επιδιώξουν να χρησιμοποιήσουν το ΕΚΤ, σε συνέργεια με το ΕΤΠΑ, για την υποστήριξη μέτρων που αφορούν στην απασχόληση, την εκπαίδευση, την κοινωνική ένταξη και τη θεσμική επάρκεια, που σχεδιάζονται και υλοποιούνται σε αστικές περιοχές ή αστικές κοινότητες.

Ένα νέο στοιχείο της κοινοτικής χρηματοδότησης στο πεδίο της αστικής ανάπτυξης είναι οι καινοτόμες δράσεις για τις οποίες θα διατεθούν 330 εκατομμύρια EUR. Αυτές οι καινοτόμες αστικές δράσεις θα περιλαμβάνουν μελέτες και πιλοτικά προγράμματα για τη δοκιμή νέων λύσεων για τις αστικές προκλήσεις που πιθανόν να αυξηθούν τα επόμενα χρόνια. Τη διαχείριση αυτών των έργων θα αναλάβει απευθείας η Επιτροπή και θα επιλέγονται μέσω διαγωνισμού.

Επιπλέον, η Επιτροπή ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν χρηματοδοτικά μέσα (όπως δάνεια, εγγυήσεις ή ίδια κεφάλαια) στην υλοποίηση σχεδίων βιώσιμης αστικής ανάπτυξης. Ο νέος κανονισμός προβλέπει ελάχιστο βαθμό ανάθεσης των αρμοδιοτήτων υλοποίησης από τη διαχειριστική αρχή στην αστική αρχή. Η ελάχιστη απαίτηση ανάθεσης είναι η λήψη της απόφασης για την επιλογή ενεργειών.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ στον δικτυακό τόπο της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής για την αστική ανάπτυξη:

http://ec.europa.eu/regional_policy/el/policy/themes/urban-development/

B. URBACT III

Η αποστολή του URBACT είναι η συνεργασία των πόλεων με σκοπό την αναπτύξη ολοκληρωμένων λύσεων σε κοινά αστικές προκλήσεις, με τη δημιουργία δικτύων, μαθαίνοντας ο ένας από τις εμπειρίες του άλλου, αντλώντας διδάγματα και μέσω του εντοπισμού καλών πρακτικών για τη βελτίωση των αστικών πολιτικών.

Το Πρόγραμμα URBACT III, θα οργανωθεί γύρω από τέσσερις βασικούς στόχους:

1. Τη βελτίωση της ικανότητας των πόλεων για τη διαχείριση βιώσιμων αστικών πολιτικών και πρακτικών με έναν ολοκληρωμένο και συμμετοχικό τρόπο.
2. Τη βελτίωση του σχεδιασμού των βιώσιμων αστικών πολιτικών και πρακτικών στις πόλεις.
3. Τη βελτίωση της εφαρμογής των ολοκληρωμένων και βιώσιμων αστικών στρατηγικών και δράσεων στις πόλεις.
4. Την ανταλλαγή απόψεων έτσι ώστε φορείς λήψης αποφάσεων να έχουν πρόσβαση στη γνώση και την τεχνογνωσία για όλες τις πτυχές της αειφόρου αστικής ανάπτυξης, προκειμένου να βελτιώσουν τις πολιτικές αστικής ανάπτυξης.

Για την επίτευξη αυτών των στόχων, το URBACT III θα αναπτύξει τρεις τύπους παρεμβάσεων: **α.** τις διακρατικές ανταλλαγές, **β.** την ανάπτυξη ικανοτήτων, **γ.** την κεφαλαιοποίηση και τη διάδοση.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: <http://urbact.eu/>

G. ΕΙΔΙΚΑ ΜΕΣΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

JASPERS

Το JASPERS (Κοινή Βοήθεια για τη Στήριξη Σχεδίων στις Ευρωπαϊκές Περιφέρειες) είναι ένας μηχανισμός τεχνικής βοήθειας που παρέχει συμβουλές και υποστήριξη κατά την προπαρασκευαστική φάση έργων και έργων υποδομών.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: <http://www.jaspers-europa-info.org/>

JESSICA

Το Πρόγραμμα JESSICA - Κοινή ευρωπαϊκή υποστήριξη για βιώσιμες επενδύσεις σε αστικές περιοχές, είναι μια πρωτοβουλία που στηρίζει την αειφόρο αστική ανάπτυξη και ανάπλαση μέσω μηχανισμών χρηματοοικονομικής τεχνικής. Το JESSICA προωθεί τη βιώσιμη αστική με την υποστήριξη σχεδίων στους ακόλουθους τομείς:

- αστικών υποδομών - συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, του νερού / λυμάτων, ενέργεια
- κληρονομιάς ή πολιτιστικούς χώρους - για τουρισμό ή άλλες βιώσιμες χρήσεις
- ανάπλαση εγκαταλελειμμένων βιομηχανικών περιοχών, συμπεριλαμβανομένων της εκκαθάρισης και της απολύμανσης
- τομείς δημιουργίας νέων χώρων - εμπορικών κέντρων για τις MME, τους κλάδους της πληροφορικής και της έρευνας και τεχνολογίας
- πανεπιστημιακά κτίρια - ιατρικές και άλλες εξειδικευμένες εγκαταστάσεις
- βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

http://ec.europa.eu/regional_policy/index.cfm/el/funding/special-support-instruments/jessica/

ELENA

Το Πρόγραμμα ELENA καλύπτει έως και το 90% του κόστους τεχνικής υποστήριξης που απαιτείται για την προετοιμασία, την υλοποίηση και τη χρηματοδότηση του επενδυτικού προγράμματος. Ένα τέτοιο πρόγραμμα μπορεί να περιλαμβάνει μελέτες σκοπιμότητας και αγοράς, ενεργειακού ελέγχους και τη διαδικασία προετοιμασίας υποβολής προσφορών. Έτσι, είτε πρόκειται για την αναπαλαίωση δημόσιων και ιδιωτικών κτιρίων, την δημιουργία αειφόρων κτιρίων, την ενεργειακά αποδοτική θέρμανση, τις φιλικές προς το περιβάλλον μεταφορές, κλπ, το Πρόγραμμα ELENA αποτελεί ένα χρήσιμο εργαλείο για τις τοπικές αρχές.

- Ενεργειακή απόδοση σε δημόσια κτίρια
- Ανάπτυξη της χρήσης ηλιακής ενέργειας σε δημόσια κτίρια
- Καθαρές και ενεργειακά αποδοτικές αστικές μεταφορές

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: <http://www.eib.org/products/advising/elenaindex.htm>

6

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Πέντε βασικοί πυλώνες καλύπτουν το φάσμα της Κοινωνικής Πολιτικής και Απασχόλησης:

A. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ (ΕΚΤ)

Όπως είδαμε και σε προηγούμενο κεφάλαιο, το ΕΚΤ είναι το βασικό μέσο που χρησιμοποιεί η Ευρώπη για την υποστήριξη της απασχόλησης, τη στήριξη των πολιτών για την εξεύρεση καλύτερων θέσεων εργασίας και τη διασφάλιση πιο δίκαιων ευκαιριών απασχόλησης. Δικαιούχοι της στήριξης από το ΕΚΤ είναι:

- Κοινωνικοί, πολιτιστικοί και εκπαιδευτικοί οργανισμοί
- Οργανώσεις εργαζομένων και εργοδοτών, καθώς και οργανώσεις που παρέχουν κατάρτιση, υποστήριξη για εργαζόμενους, στήριξη στην αγορά εργασίας
- ΜΚΟ και φιλανθρωπικές οργανώσεις
- Δημόσιες αρχές και δημοτικά ιδρύματα
- Εταιρείες και ενώσεις

Επίσημος δικτυακός τόπος του ΕΚΤ: <http://ec.europa.eu/esf/home.jsp?langId=el>

B. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ (EASI)

Το πρόγραμμα αυτό περιλαμβάνει, το πρόγραμμα για την απασχόληση και την κοινωνική αλληλεγγύη (PROGRESS), τις Ευρωπαϊκές Υπηρεσίες Απασχόλησης (EURES) και τον Μηχανισμό Μικροχρηματοδοτήσεων και Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας (MF/SE).

Δυνητικοί Φορείς:

- εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές
- υπηρεσίες απασχόλησης
- εθνικές στατιστικές υπηρεσίες

- εξειδικευμένοι οργανισμοί που προβλέπονται από το δίκαιο της Ένωσης
- κοινωνικοί εταίροι
- ΜΚΟ
- ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ερευνητικά ιδρύματα,

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1081&langId/el>

Β.1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ (PROGRESS)

Το PROGRESS χρηματοδοτεί δραστηριότητες ανάλυσης και αμοιβαίας μάθησης, ευαισθητοποίησης και διάδοσης. Το πρόγραμμα χωρίζεται σε πέντε τομείς που αντιστοιχούν στους πέντε κύριους τομείς δραστηριοτήτων: απασχόληση, κοινωνική προστασία και ενσωμάτωση, συνθήκες εργασίας, ποικιλομορφία και καταπολέμηση των διακρίσεων, καθώς και ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Οι στόχοι του προγράμματος είναι:

- βελτίωση των γνώσεων και της κατανόησης της κοινωνικής κατάστασης που επικρατεί στα κράτη μέλη μέσω της ανάλυσης, αξιολόγησης και της στενής παρακολούθησης των πολιτικών
- υποστήριξη της εκπόνησης στατιστικών εργαλείων και μεθόδων και κοινών δεικτών
- υποστήριξη και παρακολούθηση της εφαρμογής της νομοθεσίας και των πολιτικών στόχων
- προώθηση της δικτύωσης, της αμοιβαίας μάθησης και του εντοπισμού και της διάδοσης ορθών πρακτικών στο επίπεδο της Ένωσης
- ευαισθητοποίηση των ενδιαφερόμενων μερών και του κοινού σχετικά με τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) που επιδιώκονται στους τομείς της απασχόλησης, της κοινωνικής προστασίας και ενσωμάτωσης, των όρων εργασίας, της καταπολέμησης των διακρίσεων και της ποικιλομορφίας, της ισότητας ανδρών και γυναικών

- ενίσχυση της ικανότητας των κύριων δικτύων της ΕΕ να προωθούν και να ενισχύουν τις πολιτικές της Ένωσης.

Το πρόγραμμα χρηματοδοτεί τα ακόλουθα είδη δραστηριοτήτων:

- Δραστηριότητες ανάλυσης (Συλλογή στοιχείων, διασφάλιση ορθής και αποτελεσματικής εφαρμογής της νομοθεσίας της ΕΕ στα κράτη μέλη)
- Δραστηριότητες αμοιβαίας μάθησης, ευαισθητοποίησης και διάδοσης (αξιολογήσεις από ομότιμους ειδικούς σχετικά με τις πολιτικές κοινωνικής προστασίας και κοινωνικής ένταξης στα διάφορα κράτη μέλη της ΕΕ, ανταλλαγή καλών πρακτικών και εμπειριών, συγκριτική αξιολόγηση των Δημόσιων Υπηρεσιών Απασχόλησης (ΔΥΑ))
- Υποστήριξη των βασικών ΜΚΟ και Δικτύων

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ στον δικτυακό τόπο του Progress:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1082&langId=el>

Πληροφορίες σχετικά με τις προσκλήσεις υποβολής προσφορών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στον τομέα της απασχόλησης, των κοινωνικών υποθέσεων και της κοινωνικής ένταξης:

<http://ec.europa.eu/social/home.jsp?langId=el>

B.2. ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ (EURES) - Η ΠΡΩΤΗ ΣΟΥ ΔΟΥΛΕΙΑ ΜΕΣΩ EURES

Στόχος του δικτύου EURES είναι η διευκόλυνση της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων μέσα στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ) (27 μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μαζί με τη Νορβηγία, Λιχτενστάιν και την Ισλανδία) και την Ελβετία. Το Δίκτυο EURES παρέχει πληροφορίες σχετικές με νέες θέσεις εργασίας και δίνει πρόσβαση σε ένα δίκτυο συμβούλων σε κάθε χώρα της ΕΕ και της ΕΟΧ. Το δίκτυο EURES είναι ένα χρήσιμο εργαλείο για ιδιώτες (φοιτητές, ανέργους) που ψάχνουν εργασία άλλα και για φορείς που ενδιαφέρονται να μάθουν περισσότερα για τις ευκαιρίες που προέρχονται από την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων μεσα στον ΕΟΧ.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ στην ιστοσελίδα του Eures:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1083&langId=el>

B.3. ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ (MF/SE)

Υποβολή αίτησης για χρηματοδότηση

Μικρές επιχειρήσεις

Το MF/SE είναι ένα πρόγραμμα που έχει ως στόχο την παροχή βοήθειας σε άτομα τα οποία αντιμετωπίζουν προβλήματα να λάβουν δάνεια στην παραδοσιακή τραπεζική αγορά προκειμένου να ξεκινήσουν τη δική τους πολύ μικρή επιχείρηση, να αποκτήσουν καλύτερη πρόσβαση σε μικροχρηματοδοτήσεις. Για τον σκοπό αυτό, το MF/SE υποστηρίζει τη σύσταση μικροπιστωτικών ιδρυμάτων με ανάπτυξη ικανοτήτων και προωθεί την ανάπτυξη μιας αγοράς κοινωνικών επενδύσεων.

Επίσημος δικτυακός τόπος MF/SE:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1084&langId=el>

Η χρηματοδότηση από την ΕΕ μπορεί να λαμβάνει τη μορφή επιχορηγήσεων, δανείων και εγγυήσεων. Οι επιχορηγήσεις αποτελούν άμεση ενίσχυση, αλλά διατίθενται και άλλες μορφές χρηματοδότησης μέσω προγραμμάτων των οποίων τη διαχείριση αναλαμβάνουν τα κράτη μέλη. Για τη χώρα μας υπάρχουν περιορισμένες δυνατότητες μέσω αυτού του εργαλείου.

Μνημάτων αναζήτησης χρηματοδότησης των μικρών επιχειρήσεων:

<https://webgate.ec.europa.eu/multisite/eufinance/el/>

7

ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

A. ΤΑΜΕΙΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΠΟΡΟΥΣ (ΤΕΒΑ FEAD)

Το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (ΤΕΒΑ) στηρίζει τις δράσεις των χωρών της ΕΕ για παροχή υλικής βοήθειας στους απόρους. Η υλική αυτή βοήθεια συνίσταται στη διανομή τροφίμων, ρουχισμού και άλλων αναγκαίων ειδών ατομικής χρήσης, π.χ. παπούτσια, σαπούνι και σαμπουάν. Η παροχή υλικής βοήθειας πρέπει να συνοδεύεται από μέτρα κοινωνικής ένταξης, όπως καθοδήγηση και στήριξη για να μπορέσουν τα άτομα αυτά να βγουν από τη φτώχεια.

Οι εθνικές αρχές μπορούν επίσης να στηρίζουν την παροχή μη υλικής βοήθειας προς τους απόρους, ώστε να τους βοηθούν να ενσωματωθούν καλύτερα στην κοινωνία. Οι εθνικές αρχές μπορούν είτε να αγοράζουν οι ίδιες τα τρόφιμα και τα άλλα είδη και να τα προωθούν στις συνεργαζόμενες οργανώσεις, είτε να χρηματοδοτούν τις οργανώσεις για να πραγματοποιούν οι ίδιες τις αγορές των ειδών. Οι συνεργαζόμενες οργανώσεις που αγοράζουν οι ίδιες τα τρόφιμα ή άλλα είδη μπορούν είτε να τα διανέμουν απευθείας είτε να ζητούν τη βοήθεια άλλων συνεργαζόμενων οργανώσεων.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1089&langId=el>

B. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ (ΕΤΠ)

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση παρέχει στήριξη σε άτομα που χάνουν τη θέση εργασίας τους είτε εξαιτίας σημαντικών διαρθρωτικών αλλαγών στο παγκόσμιο εμπόριο λόγω παγκοσμιοποίησης. Δικαιούχοι των σχεδίων του ΕΤΠ είναι εργαζόμενοι που έχουν απόλυτη. Το ΕΤΠ μπορεί να χρησιμοποιείται μόνον στις περιπτώσεις απόλυτης άνω των 500 εργαζομένων από μία μεμονωμένη εταιρεία ή απόλυτης μεγάλου αριθμού εργαζομένων από έναν συγκεκριμένο κλάδο σε μία ή περισσότερες γειτονικές περιοχές.

Το ΕΤΠ μπορεί να συγχρηματοδοτεί μέτρα, όπως: βοήθεια για αναζήτηση εργασίας, εκπαίδευση, επανακατάτιση, επιχειρηματικότητα και σύσταση επιχείρησης κ.ά. και παρέχει στους εργαζομένους μεμονωμένη στήριξη με περιορισμένη χρονική διάρκεια.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=326&langId=el>

C. ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΥΛΟΥ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ

Ο γενικός στόχος του Ταμείου είναι να συμβάλει στην αποτελεσματική διαχείριση των μεταναστευτικών ροών και στην υλοποίηση, ενδυνάμωση και ανάπτυξη της κοινής πολιτικής στα θέματα ασύλου, επικουρικής προστασίας και προσωρινής προστασίας καθώς και την κοινή μεταναστευτική πολιτική, ενώ πα-

ράλληλα θα υπάρχει πλήρης σεβασμός προς τα δικαιώματα και αρχές που έχουν κατοχυρωθεί με βάση τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στο πλαίσιο του γενικού στόχου του, το Ταμείο θα συνεισφέρει στους ακόλουθους ειδικούς στόχους:

- Κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου
- Ένταξη και νόμιμη μετανάστευση στα κράτη μέλη
- Ενδυνάμωση δικαιων και αποτελεσματικών στρατηγικών επιστροφής στα κράτη μέλη
- Ενδυνάμωση της αλληλεγγύης και του επιμερισμού ευθυνών μεταξύ των κρατών μελών
- Ενδυνάμωση της εγκαθίδρυσης του Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου μέσα από τη διασφάλιση αποτελεσματικής και ενιαίας εφαρμογής του Κοινοτικού κεκτημένου στα θέματα ασύλου και τη σωστή λειτουργία του Κανονισμού του Δουβλίνου
- Σύσταση και ανάπτυξη στρατηγικών ένταξης περιλαμβάνοντας διάφορες όψεις της αμφίδρομης δυναμικής διαδικασίας για εφαρμογή σε εθνικό/τοπικό/περιφερειακό επίπεδο, όπου αυτό θεωρείται κατάλληλο, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των υπικόων τρίτων χωρών σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο
- Ανάπτυξη προγράμματος επιστροφής του οποίου ένα μέρος του θα περιλαμβάνει στοιχεία υποβοηθούμενης εθελούσιας επιστροφής, και, όπου κρίθει κατάλληλο, και στοιχεία επανένταξης.

Παραδείγματα επιλέξιμων δράσεων είναι:

- παροχή υλικής βοήθειας και ιατρικής ή ψυχολογικής περίθαλψης
- μέτρα που εστιάζονται στην εκπαίδευση και κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένης της γλωσσικής κατάρτισης
- δράσεις που ενθαρρύνουν τις επωφελείς επαφές και τον εποικοδομητικό διάλογο μεταξύ υπικόων τρίτων χωρών και της κοινωνίας υποδοχής
- δράσεις που προάγουν την αποδοχή από την κοινωνία υποδοχής, και με τη συμμετοχή των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Δυνητικοί Φορείς:

- Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Διεθνείς Οργανισμοί
- Εκπαιδευτικά Ιδρύματα
- Ιδιωτικοί Φορείς
- Κεντρική Κυβέρνηση
- Κρατικοί Οργανισμοί και Κρατικές Επιχειρήσεις
- Mn Κερδοσκοπικοί Οργανισμοί
- Mn Κυβερνητικοί Οργανισμοί

Δ. ΤΑΜΕΙΟ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ (ΤΑΕΕ)

Το ΤΑΕΕ παρέχει οικονομική ενίσχυση στις δημόσιες επενδύσεις των κρατών μελών για την αντιμετώπιση καταστροφών, όπως, άμεση αποκατάσταση υποδομών, ενίσχυση εξοπλισμού, αποκατάσταση αποχετευτικών δικτύων και δικτύων ενέργειας καθαρισμός πλειγήσων περιοχών. Όλα τα κράτη μέλη καθώς και οι υπό ένταξη χώρες είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από το ΤΑΕΕ σε περίπτωση μεγάλης φυσικής καταστροφής και υπό ορισμένες συνθήκες σε περίπτωση περιφερειακής καταστροφής.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ στην ιστοσελίδα του Ταμείου Αλληλεγγύης:

http://ec.europa.eu/regional_policy/el/funding/solidarity-fund/

Ε. ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Οι χώρες που συμμετέχουν στον μηχανισμό συνενώνουν τους πόρους που καθεμιά από αυτές μπορεί να διαθέσει για χώρες που έχουν πληγεί από καταστροφές ανά τον κόσμο. Από στιγμής ενεργοποιηθεί, ο μηχανισμός αυτός συντονίζει την παροχή βοήθειας εντός και εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διευθύνει τη λειτουργία του Μηχανισμού μέσω του Κέντρου Ανταπόκρισης και Συντονισμού Έκτακτης Ανάγκης (ERCC). Ο Μηχανισμός αυτός καλύπτει δράσεις στο τομέα της πρόληψης, ασκήσεις ετοιμότητας, σχεδιασμό επιχειρήσεων, υποστηρικτικές δράσεις στο τόπο καταστροφής. Δυνητικοί δικαιούχοι: δημόσιες αρχες και διεθνείς οργανισμοί κυρίως.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: <http://ec.europa.eu/echo/en/what/civil-protection/mechanism>

8

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ – ΜΜΕ – ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΜΝΗΜΗ

A. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ

Το Πρόγραμμα υποστηρίζει την ευρωπαϊκή πολιτιστική και γλωσσική πολυμορφία και την ενδυνάμωση της ανταγωνιστικότητας του ευρωπαϊκού πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα προσφέροντας τη δυνατότητα:

- χρηματοδότηση σε καλλιτέχνες και επαγγελματίες ώστε να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους και να μπορούν να δουλεύουν εκτός συνόρων,
- μεγαλύτερης χρηματοδότησης σε διακρατικές πολιτιστικές δράσεις εντός και εκτός ΕΕ, και
- δανειοδότησης με εγγυήσεις για τον οπτικοακουστικό και πολιτιστικό τομέα.

Δυνητικοί φορείς είναι δημόσιοι και ιδιωτικοί οργανισμοί, ΜΚΟ και άλλοι οργανισμοί και εταιρίες που δραστηριοποιούνται στον δημιουργικό, οπτικοακουστικό και πολιτιστικό τομέα και έχουν συσταθεί τουλάχιστον 2 χρόνια πριν από την καταληκτική ημερομηνία κατάθεσης της πρότασης. Συντονιστικός φορέας του Γραφείου Δημιουργική Ευρώπη στην Ελλάδα είναι το Τμήμα Ευρωπαϊκής Ένωσης της Διεύθυνσης Διεθνών Σχέσεων και Ευρωπαϊκής Ένωσης του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.

B. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ MEDIA

Το υποπρόγραμμα MEDIA καλύπτει:

- Πρωτοβουλίες που έχουν ως στόχο την προώθηση και τη διανομή των έργων και την πρόσβαση τους στις αγορές
- Πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη σχεδίων
- Υποστηρικτές δράσεις για την παραγωγή τηλεοπτικών προγραμμάτων ή τα video games

- Δραστηριότητες για την αύξηση του ενδιαφέροντος και τη βελτίωση της πρόσβασης σε οπτικοακουστικά έργα
- Δραστηριότητες που προωθούν το ενδιαφέρον σε ταινίες, όπως ο κινηματογράφος δίκτυα ή τα κινηματογραφικά φεστιβάλ
- Μέτρα που διευκολύνουν τη διεθνή συμπαραγωγή και την ενίσχυση της κυκλοφορίας και διανομής των έργων
- Δραστηριότητες για την οικοδόμηση των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων των επαγγελματιών του οπτικοακουστικού τομέα.

Γ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Οι προτεραιότητες του υποπρογράμματος «Πολιτισμός» είναι η ενίσχυση της πολιτιστικής και δημιουργικής ικανότητας του πολιτιστικού και του δημιουργικού τομέα να λειτουργούν σε διακρατικό και διεθνές επίπεδο και να προωθούν τη διακρατική κυκλοφορία και κινητικότητα. Προκειμένου να υλοποιηθούν οι προτεραιότητες που καθορίζονται στον κανονισμό, το υποπρόγραμμα «Πολιτισμός» παρέχει στήριξη ιδίως για:

- έργα διακρατικής συνεργασίας που φέρνουν σε επαφή πολιτιστικούς και δημιουργικούς οργανισμούς από διαφορετικές χώρες
  - δραστηριότητες ευρωπαϊκών δικτύων πολιτιστικών και δημιουργικών οργανισμών από διαφορετικές χώρες·
  - δραστηριότητες από οργανισμούς με ευρωπαϊκό προσανατολισμό για την προώθηση της ανάπτυξης νεοεμφανιζόμενων ταλέντων και την τόνωση της διακρατικής κινητικότητας των πολιτιστικών και δημιουργικών παραγόντων και την κυκλοφορία των έργων,
  - έργα λογοτεχνικής μετάφρασης και περαιτέρω προώθηση των μεταφρασμένων έργων λογοτεχνίας.
- Τα έργα είναι ανοικτά σε πολιτιστικούς και δημιουργικούς φορείς που δραστηριοποιούνται στον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

Επίσημη ιστοσελίδα της «Δημιουργικής Ευρώπης»:

http://ec.europa.eu/culture/creative-europe/index_en.htm

Όλες οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο της Δημιουργικής Ευρώπης διατίθενται στη διεύθυνση:

http://ec.europa.eu/culture/creative-europe/calls/index_en.htm

Δ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΕΥΡΩΠΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ»

Το πρόγραμμα «Ευρώπη για τους Πολίτες» έχει δύο κεντρικούς στόχους:

- την ευρωπαϊκή μνήμη από το διάλογο και την ανάπτυξη δικτύων σχετικά με την ιστορία, την ταυτότητα και τους στόχους της Ένωσης
- τη συμμετοχή στις δημοκρατικές διαδικασίες και στα κοινά μέσω της προώθησης της καλύτερης κατάνοησης της διαδικασίας χάραξης πολιτικής της ΕΕ.

Όλες οι δράσεις που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος πρέπει να έχουν μια ευρωπαϊκή διάσταση. Το σκέλος της ευρωπαϊκής μνήμης υποστηρίζει δραστηριότητες που προωθούν τον προβληματισμό σχετικά με την ευρωπαϊκή πορεία και τις κοινές Ευρωπαϊκές αξίες. Το σκέλος της συμμετοχής στις δημοκρατικές διαδικασίες χρηματοδοτεί τους ακόλουθους τύπους δράσεων:

- Έργα αδελφοποίησης πόλεων που φέρνουν σε επαφή τους πολίτες
- Δίκτυα πόλεων που συνεργάζονται μακροπρόθεσμα σε ένα κοινό θέμα

- Έργα σχετικά με την κοινωνία των πολιτών που συγκεντρώνουν πολίτες για δραστηριότητες σε άμεση σύνδεση με τις πολιτικές της ΕΕ.

Οι επιδοτήσεις λειτουργίας παρέχουν χρηματοοικονομική στήριξη για τις συνήθεις δραστηριότητες μιας οργάνωσης της κοινωνίας των πολιτών.

Στο σκέλος της ευρωπαϊκής μνήμης, επιλέξιμες για λειτουργικές επιδοτήσεις είναι οργανώσεις που αντικατοπτρίζουν τα αίτια των απολυταρχικών καθεστώτων στη σύγχρονη ιστορία της Ευρώπης, καθώς και άλλες καθοριστικές στιγμές και σημεία αναφοράς της πρόσφατης ευρωπαϊκής ιστορίας.

Στο σκέλος συμμετοχής στις δημοκρατικές διαδικασίες και στα κοινά, επιλέξιμες για λειτουργικές επιδοτήσεις είναι οργανώσεις που ασχολούνται με τη συμμετοχή των πολιτών στη δημοκρατική ζωή της ΕΕ, ξεκινώντας από την τοπική δημοκρατία μέχρι την αύξηση των δυνατοτήτων των πολιτών να συμμετέχουν ενεργά στην πολιτική της ΕΕ.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ στο http://efc.ypes.gr/?page_id=307

9

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΝΕΟΛΑΙΑ

A. ERASMUS+

Το ERASMUS+ είναι το νέο πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό, που στοχεύει στην ενίσχυση των δεξιοτήτων και της απασχολησιμότητας καθώς και στον εκσυγχρονισμό των συστημάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης και νεολαίας, σε όλους τους τομείς της Δια Βίου Μάθησης (Ανώτατη Εκπαίδευση, Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση, Εκπαίδευση Ενηλίκων, Σχολική Εκπαίδευση, δραστηριότητες νεολαίας, κ.τ.λ.).

Το νέο πρόγραμμα συνδυάζει όλα τα σημερινά προγράμματα της ΕΕ για την εκπαίδευση, την κατάρτιση και τη νεολαία όπως, μεταξύ άλλων, το ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Διά Βίου Μάθησης (LLP) (Erasmus, Leonardo da Vinci, Comenius, Grundtvig), το πρόγραμμα «Νεολαία σε Δράση» και πέντε προγράμματα διεθνούς συνεργασίας (Erasmus Mundus, Tempus, Alfa, Edulink).

Για πρώτη φορά το ERASMUS+ θα προσφέρει υποστήριξη στον αθλητισμό, ειδικά το μαζικό. Το νέο Πρόγραμμα ολοκληρώνεται με την ειδική Δράση του Jean Monnet, που ενθαρρύνει τη διδασκαλία, την έρευνα και τη συζήτηση στους τομείς της ιστορίας, της πολιτικής, της οικονομίας και του Ευρωπαϊκού Δικαίου.

Στο πεδίο της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, το πρόγραμμα θα επιδιώξει την επίτευξη των στόχων του μέσω των εξής ειδών δράσεων:

- Κινητικότητα των σπουδαστών.
- Κινητικότητα του προσωπικού.
- Συνεργασίες μεταξύ των οργανώσεων και/ή Συμπράξεις μεταξύ του κόσμου της εργασίας και ιδρυμάτων εκπαίδευσης.

- Προώθηση της διδασκαλίας και της έρευνας παγκοσμίως σχετικά με την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση (δραστηριότητες Jean Monnet).

Η συνιστώσα Νεολαία προωθεί τις εξής δραστηριότητες:

- Την κινητικότητα των νέων που συμμετέχουν σε δραστηριότητες μη τυπικής και άτυπης μάθησης, μεταξύ των χωρών του προγράμματος και ατόμων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της νεολαίας ή σε οργανώσεις νεολαίας
- Τις στρατηγικές συμπράξεις με στόχο την ανάπτυξη και την υλοποίηση κοινών πρωτοβουλιών
- Την υποστήριξη των δικτύων και των ευρωπαϊκών ΜΚΟ
- Το διάλογο περί πολιτικής με ευρωπαϊκούς εμπλεκόμενους παράγοντες και τον συγκροτημένο διάλογο με τους νέους
- Το ευρωπαϊκό φόρουμ νεολαίας, τα κέντρα πόρων για την ανάπτυξη της εργασίας στον τομέα της νεολαίας και το δίκτυο Eurodesk
- Δράσεις και προώθηση του εθελοντισμού στον αθλητισμό, καθώς και της κοινωνικής ένταξης

Το πρόγραμμα Erasmus+ είναι ανοικτό σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ και τις χώρες εταίρους, όπως ορίζεται στο άρθρο 24 του κανονισμού για το Erasmus+. Κάθε ιδιωτικός ή δημόσιος φορέας που δραστηριοποιείται στο πεδίο της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού συμμετέχοντες, δηλ. μεμονωμένα άτομα που συμμετέχουν στο πρόγραμμα. Δύνανται να είναι φοιτητές, ασκούμενοι, μαθητευόμενοι, μαθητές, ενήλικες μαθητές, νέοι, εθελοντές, καθηγητές, δάσκαλοι, εκπαιδευτές, νέοι εργαζόμενοι, κ.λπ.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/discover/index_el.htm

Η **Ευρωπαϊκή Διαδικτυακή Πύλη της Νεολαίας** παρέχει όλες τις πληροφορίες για τις προσφορές και τις ευκαιρίες για νέους ανθρώπους σε ολόκληρη την Ευρώπη:

http://europa.eu/youth/splash_en

Το Eurodesk είναι ο κύριος φορέας παροχής πληροφοριών για τις ευρωπαϊκές πολιτικές και ευκαιρίες για νέους ανθρώπους και όσους εργάζονται με αυτούς:

<https://www.eurodesk.eu/>

B. ERASMUS ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ

Το πρόγραμμα **Erasmus για Νέους Επιχειρηματίες** απευθύνεται σε επιχειρηματίες με δραστηριότητα έως 3 χρόνια ή επίδοξους επιχειρηματίες, οι οποίοι μπορούν να μεταβούν για 1 έως 6 μήνες σε μια ευρωπαϊκή χώρα, προκειμένου να εκπαιδευτούν σε μία εν λειτουργία επιχείρηση με σκοπό να αποκτήσουν εμπειρία και τεχνογνωσία. Τους δίνεται η ευκαιρία να δικτυωθούν με επιτυχημένους συναδέλφους τους άλλων κρατών της ΕΕ και να αποκομίσουν εμπειρίες οι οποίες θα τους βοηθήσουν στη βελτίωση ή την ίδρυση της δικής τους επιχείρησης.

Όλοι οι νέοι επιχειρηματίες που σχεδιάζουν να ξεκινήσουν τη δική τους επιχείρηση και διαθέτουν ένα βιώσιμο επιχειρηματικό σχέδιο, μπορούν να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

<http://www.erasmus-entrepreneurs.eu/page.php?cid=5#.Ut5-D6VZAy4>

Επίσης, δράσεις για νέους υπάρχουν και σε άλλα προγράμματα της ΕΕ. Για παράδειγμα, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο έχει επίσημο δικτυακό τόπος για δραστηριότητες που στοχεύουν στους νέους:

<http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=534&langId/el>

Α. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ, ΤΗΝ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ

Το πρόγραμμα Δικαιώματα και Ιθαγένεια αποτελεί συνέχεια των τριών προγραμμάτων της περιόδου 2007-2013: Θεμελιώδη δικαιώματα, Daphne III, και του προγράμματος Απασχόλησης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (PROGRESS). Η πρόσκληση είναι ανοικτή σε ενδιαφερόμενους φορείς από όλες τις συμμετέχουσες χώρες. Το πρόγραμμα υποστηρίζει δράσεις για την:

- Καταπολέμηση του ρατσισμού, της ξενοφοβίας, της ομοφοβίας και άλλων μορφών μισαλλοδοξίας
- Την παρακολούθηση και τη συλλογή δεδομένων σχετικά με την ύπαρξη ρατσιστικών/ξενοφοβικών/ομοφοβικών ιστοσελίδων

- Την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των συμμετεχουσών χωρών
- Την ανάπτυξη αποτελεσματικών μηχανισμών υποβολής καταγγελιών από τα θύματα των εγκλημάτων μίσους (και / ή δημιουργία δικτύων αναφοράς).
- Την ανάλυση δεδομένων, στατιστικών, ανάπτυξη κοινών μεθοδολογιών, δεικτών, μελετών, ερευνών, αξιολόγησης αντίκτυπου κ.λπ.
- Τις δράσεις κατάρτισης όπως για παράδειγμα ανταλλαγές προσωπικού, εργαστήρια, σεμινάρια κ.λπ
- Τις δράσεις αμφίδρομης μάθησης, συνεργασίας, διάχυσης, ανταλλαγές, καινοτομικές προσεγγίσεις κ.τ.λ.
- Την υποστήριξη σε κύριους εταίρους όπως είναι τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν την κοινωνική νομοθεσία και πολιτικές

-Την στήριξη ΜΚΟ, Ευρωπαϊκών Δικτύων, στήριξη δραστηριοτήτων Ευρωπαϊκής Δικτύωσης.

Δυνητικοί Φορείς είναι οι Δημόσιοι φορείς, φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, ΜΚΟ και η κοινωνία των πολιτών. Οι κερδοσκοπικοί φορείς και οργανισμοί έχουν πρόσβαση στο πρόγραμμα μόνο σε συνδυασμό με μη κερδοσκοπικούς ή κρατικούς οργανισμούς.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

Πληροφορίες σχετικά με τις ανοιχτές προσκλήσεις υποβολής προσφορών:

http://ec.europa.eu/justice/newsroom/contracts/index_en.htm

Πληροφορίες σχετικά με τις ανοιχτές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων:

http://ec.europa.eu/justice/newsroom/grants/index_en.htm

A. LIFE 2014-2020

Το πρόγραμμα LIFE είναι το χρηματοδοτικό μέσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το περιβάλλον. Το LIFE συμβάλλει στην αειφόρο ανάπτυξη και στην επίτευξη των σκοπών και στόχων της στρατηγικής Ευρώπη 2020 και στηρίζει την εφαρμογή άλλων στρατηγικών και σχεδίων της ΕΕ για το περιβάλλον και για το κλίμα. Μέσω του προγράμματος LIFE χρηματοδοτούνται μέτρα και έργα με ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία για τα κράτη-μέλη. Στο πρόγραμμα LIFE για την επόμενη περίοδο χρηματοδότησης 2014-2020, καθιερώνονται δύο υποπρογράμματα, το πρώτο για το Περιβάλλον και το δεύτερο για την Κλιματική Δράση.

Το σκέλος «**Περιβάλλον**» του νέου προγράμματος (75% του προϋπολογισμού) καλύπτει τρεις τομείς προτεραιότητας:

- περιβάλλον και αποδοτικότητα των πόρων
- φύση και βιοποικιλότητα
- περιβαλλοντική διακυβέρνηση και πληροφόρηση.

Το σκέλος «**Δράση για το κλίμα**» (25% του προϋπολογισμού) καλύπτει:

- μετριασμό της κλιματικής αλλαγής
- προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
- κλιματική διακυβέρνηση και πληροφόρηση

Το πρόγραμμα LIFE εκτός από τα «παραδοσιακά έργα» όπως έργα πιλοτικά (καινοτόμα), επίδειξης, βέλτιστων πρακτικών, έργα πληροφόρησης ευαισθητοποίησης και διάδοσης περιλαμβάνει επίσης μια νέα κατηγορία έργων, τα ολοκληρωμένα έργα, τις στρατηγικές και έργα για το περιβάλλον ή το κλίμα, τα οποία θα λειτουργούν σε εκτεταμένη εδαφική κλίμακα και που θα χρηματοδοτούνται από κοινού με τουλάχιστον μία ακόμη σχετική χρηματοδοτική πηγή. Επίσης περιλαμβάνει έργα τεχνικής βοήθειας, έργα οικοδόμησης δυναμικού και προπαρασκευαστικά έργα. Η χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος LIFE είναι ανοιχτή για δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, ΜΚΟ, δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

Οδηγός για περιβαλλοντικές οργανώσεις που έχουν λάβει χρηματοδοτική υποστήριξη LIFE για 2014:

<http://ec.europa.eu/environment/life/publications/lifepublications/ngos/documents/ngos2014.pdf>

Την πρόσκληση της ΕΕ για το πρόγραμμα LIFE 2014 θα βρείτε στο:

<http://ec.europa.eu/environment/life/funding/life2014/index.htm>

Επίσημος δικτυακός τόπος του προγράμματος LIFE:

<http://ec.europa.eu/environment/life/index.htm>

**A. «ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ» (ΔΣΕ) –
ΔΙΚΤΥΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΥΖΩΝΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ**

Το ΔΣΕ είναι το νέο γενικό πρόγραμμα για επενδύσεις της ΕΕ σε έργα ενέργειας, μεταφορών και ευρυζωνικής υποδομής κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος. Εστιάζοντας σε ευφύή, βιώσιμα και πλήρως συνδέομενα δίκτυα μεταφορών, ενέργειας και ψηφιακής τεχνολογίας, η διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» θα συμβάλει στην ολοκλήρωση της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς. Ειδικότερα, η Επιτροπή αναμένει ότι οι επενδύσεις της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη» θα δράσουν ως καταλύτης για περαιτέρω χρηματοδότηση από τον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα, προσδίδοντας αξιοπιστία στα έργα υποδομών και μειώνοντας το προφίλ κινδύνου τους. Για πρώτη φορά, η Επιτροπή, συνεπής προς τη δέσμευσή της να δημιουργήσει συνέργιες και να απλουστεύσει τους κανόνες, προτείνει ένα ενιαίο μέσο χρηματοδότησης για τους τρεις τομείς των δικτύων.

Οι υποστηριζόμενες δράσεις/επενδύσεις αφορούν την:

- εξάλειψη σημείων συμφόρησης,
- εξασφάλιση βιώσιμων μεταφορών
- συμμετοχή στη διασύνδεση των τρόπων μεταφοράς και ενίσχυση της διαλειτουργικότητας των μεταφορών.
- Επενδύσεις στην ενέργεια:
- ενίσχυση ανταγωνιστικότητας
- ένταξη της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στο δίκτυο μεταφοράς και με την ανάπτυξη δικτύων διοξειδίου του άνθρακα,
- επενδύσεις σε ευρυζωνικά δίκτυα, συμβολή στη λειτουργικότητα διασυνοριακών δικτύων πλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου,
- καθιέρωση διασυνοριακών προσβάσεων.

Οι προτάσεις υποβάλλονται από ένα ή περισσότερα κράτη μέλη ή, κατόπιν συμφωνίας του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους, από διεθνείς οργανισμούς, κοινές επιχειρήσεις, δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις ή φορείς εγκατεστημένους σε κράτη μέλη.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

Πληροφορίες για τη ΔΣΕ στο πεδίο των μεταφορών:

<http://www.espa.gr/el/Pages/cef.aspx>

Πληροφορίες για τη ΔΣΕ στο πεδίο των ευρυζωνικών δικτύων:

<http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/connecting-europe-facility>

Α. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΔΑΦΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την οικοδόμηση ενός κοινού ευρωπαϊκού χώρου και ακρογωνιαίο λίθο της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Έχει σαφή ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία: διασφαλίζοντας ότι τα σύνορα δεν αποτελούν φραγμούς, φέρνοντας πιο κοντά τους Ευρωπαίους, βοηθώντας στην επίλυση κοινών προβλημάτων, διευκολύνοντας την ανταλλαγή ιδεών και την από κοινού αξιοποίηση πόρων και ενθαρρύνοντας την ανάληψη στρατηγικής δράσης για την επίτευξη κοινών στόχων. Η Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία (ΕΕΣ) είναι τμήμα του ΕΤΠΑ και συμπεριλαμβάνει μορφές διασυνοριακής, διαπεριφερειακής και διεθνικής συνεργασίας.

Για την Ελλάδα έχουν εγκριθεί τα προγράμματα «Ελλάδα-Βουλγαρία», «Ελλάδα-Ιταλία», «Ελλάδα-Αλβανία», «Ελλάδα-ΠΓΔΜ», ενώ το πρόγραμμα «Ελλάδα-Τουρκία», έχει τεθεί σε αναστολή. Επίσης, έχουν συγκροτηθεί οι Επιτροπές Παρακολούθησης των Προγραμμάτων «Ελλάδα-Βουλγαρία», «Ελλάδα-Ιταλία», «Ελλάδα-Κύπρος», τα μέλη των οποίων συμφώνησαν από κοινού τον εσωτερικό κανονισμό τα επικοινωνιακά σχέδια και το Πρόγραμμα Τεχνικής Βοήθειας.

Επιπλέον, υπάρχει το πρόγραμμα Μεσογειακός Χώρος, στο οποίο συμμετέχουν η Ελλάδα, η Ισπανία, η Ιταλία, η Γαλλία, η Πορτογαλία, το Ήνωμένο Βασίλειο-Γιβραλτάρ, η Μάλτα, η Κύπρος, η Σλοβενία, η Κροατία και η Βοσνία και Ερζεγοβίνη. Το Πρόγραμμα προήλθε από τη συγχώνευση των Προγραμμάτων INTERREG, ARCHIMED και MEDOCC. Στη Θεσσαλονίκη θα φιλοξενηθεί το ένα από τα δύο Γραφεία Διασύνδεσης (Liaison Office) του Προγράμματος, στις αρμοδιότητες του οποίου εντάσσεται και η υποστήριξη υποψήφιων εταίρων και Τελικών Δικαιούχων από τις υποψήφιες και δυνητικά υποψήφιες προς ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση χώρες, οι οποίες συμμετέχουν στο Πρόγραμμα. Η Ελλάδα επίσης συμμετέχει στο διαπεριφερειακό πρόγραμμα INTERREG IV C, στο οποίο συμμετέχουν όλα τα κράτη-μέλη της ΕΕ –πλην της Γερμανίας–, καθώς και η Νορβηγία και η Ελβετία.

Θεματικοί στόχοι αυτών των προγραμμάτων μπορούν να αποτελέσουν: η έρευνα & καινοτομία, η ανταγωνιστικότητα, τα ΜΜΕ, η οικονομία καμπλών εκπομπών άνθρακα, η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και διαχείριση κινδύνων, η προστασία του περιβάλλοντος και επάρκεια πόρων, οι μεταφορές, η απασχόληση, η κοινωνική ένταξη και καταπολέμηση των διακρίσεων, η εκπαίδευση και κατάρτιση, η θεσμική ικανότητα δημόσιων αρχών.

Οι ΕΕΣ υλοποιούνται στη βάση προγραμμάτων συνεργασίας, τα οποία καταρτίζονται από τα συμμετέχοντα κράτη μέλη. Οι συμμετέχοντες ορίζουν μια ενιαία διαχειριστική αρχή που είναι υπεύθυνη για την υλοποίηση του προγράμματος και τη δημοσίευση των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να επιλέξουν έναν Ευρωπαϊκό Όμιλο Εδαφικής Συνεργασίας ως διαχειριστική αρχή. Ένας Ευρωπαϊκός Όμιλος Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ) είναι ένα μέσο συνεργασίας για τη σύσταση νομικής προσωπικότητας που επιτρέπει στις δημόσιες αρχές να παρέχουν υπηρεσίες από κοινού. Τα μέλη ενός ΕΟΕΣ μπορεί να είναι κράτη μέλη, περιφερειακές ή τοπικές αρχές, ενώσεις και οποιοσδήποτε άλλος δημόσιος φορέας. Παρόλο που η κύρια λειτουργία των εν λόγω οντοτήτων είναι η διαχείριση και η υλοποίηση προγραμμάτων εδαφικής συνεργασίας που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ, οι εν λόγω οντότητες μπορούν να πραγματοποιούν δράσεις στο πλαίσιο οποιασδήποτε άλλης κοινοτικής χρηματοδότησης ή χωρίς κοινοτική χρηματοδότηση.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: <http://goo.gl/SSb6LZ>

Β. ΜΑΚΡΟΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ

Η ΕΕ έχει καταρτίσει 3 στρατηγικές, οι οποίες καλύπτουν διάφορες πολιτικές και επικεντρώνονται σε μια «μακροπεριφέρεια».

- Στρατηγική της ΕΕ για την περιοχή της Βαλτικής Θάλασσας
- Στρατηγική της ΕΕ για την περιοχή του Δούναβη
- Στρατηγική της ΕΕ για την Περιφέρεια της Αδριατικής και του Ιονίου

Η «Μακροπεριφερειακή στρατηγική» είναι ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο υιοθετημένο από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το οποίο μπορεί να υποστηριχθεί μεταξύ άλλων από τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία, με στόχο να επιληφθεί των κοινών προκλήσεων που αντιμετωπίζονται από μία καθορισμένη γεωγραφική περιοχή που σχετίζεται με Κράτη Μέλη και τρίτες χώρες οι οποίες βρίσκονται στην ίδια γεωγραφική περιοχή και έτσι ωφελούνται από ενισχυμένη συνεργασία συμβάλλοντας στην επίτευξη οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ξεκίνησε μια νέα στρατηγική της ΕΕ για την περιφέρεια Αδριατικής-Ιονίου στις 17 Ιουνίου 2014. Η στρατηγική αυτή περιστρέφεται κυρίως γύρω από τις δυνατότητες της θαλάσσιας οικονομίας - «γαλάζια ανάπτυξη», μεταφορές ξηράς-θάλασσας, ενεργειακή συνδεσιμότητα, προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και προώθηση του βιώσιμου τουρισμού - τομείς που μπορούν να διαδραματίσουν καίριο ρόλο στη δημιουργία απασχόλησης και στην τόνωση της ανάπτυξης στην περιοχή. Ως βάση λήφθηκε η θαλάσσια στρατηγική για την Αδριατική θάλασσα και το Ιόνιο πέλαγος, η οποία εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 30 Νοεμβρίου 2012 και έχει πλέον ενσωματωθεί στη νέα στρατηγική.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ για τη Στρατηγική Αδριατικής και Ιονίου:

<http://www.adriatic-ionian.eu/>

14

ΕΡΕΥΝΑ – ΥΓΕΙΑ

A. ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ 2020 - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Το ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ 2020 είναι το νέο πρόγραμμα πλαίσιο για τις επενδύσεις της ΕΕ στην έρευνα και την καινοτομία και τη βιομηχανική υπεροχή. Καλύπτει ένα ευρύ φάσμα ερευνητικών πεδίων. Η χρηματοδότηση αυτή συνήθως λαμβάνει τη μορφή επιχορηγήσεων για τη μερική χρηματοδότηση ενός μεγάλου φάσματος ερευνητικών έργων.

Το νέο πρόγραμμα ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ 2020 για επενδύσεις στην έρευνα και στην καινοτομία ενσωματώνει τη στενότερη συμμετοχή των πολιτών, της κοινωνίας των πολιτών και των οργανισμών του δημοσίου τομέα. Οι πιο σημαντικές δυνατότητες χρηματοδότησης για ΜΚΟ διατίθενται στα σκέλη του προγράμματος «Κοινωνικές προκλήσεις» και «Επιστήμη στην κοινωνία».

Δυνητικοί Φορείς:

- Δημόσιοι οργανισμοί
- Δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα
- Πανεπιστήμια και ερευνητικά ίνστιτούτα ή ερευνητικοί οργανισμοί
- Επιχειρήσεις και ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων κοινωνικών επιχειρήσεων
- ΜΚΟ, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών,

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

Επίσημος δικτυακός τόπος του προγράμματος ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ 2020:

<http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/>

Χρηματοδότηση για ΜΜΕ:

<http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/how-get-funding>

https://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/funding/sme_participation.html

Επίσης, η Υπηρεσία Παροχής Πληροφοριών στον Τομέα της Κοινωνικής Έρευνας και Ανάπτυξης (CORDIS) παρέχει πρακτικές οδηγίες για τις ευκαιρίες χρηματοδότησης από την ΕΕ στον τομέα της έρευνας και της ανάπτυξης:

http://cordis.europa.eu/eu-funding-guide/home_en.html

B. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

Τρίτο πρόγραμμα της ΕΕ για την υγεία (2014-2020)

Το πρόγραμμα έχει 4 βασικούς στόχους :

1. Προαγωγή της υγείας, πρόληψη των νόσων και καλλιέργεια συνθηκών για την υιοθέτηση υγιεινών τρόπων ζωής, με βάση την αρχή “η υγεία σε όλες τις πολιτικές”
2. Προστασία των πολιτών της Ένωσης από σοβαρές διασυνοριακές απειλές κατά της υγείας
3. Συμβολή σε καινοτόμα, αποδοτικά και βιώσιμα συστήματα υγείας
4. Διευκόλυνση της πρόσβασης των πολιτών της Ένωσης σε καλύτερη και ασφαλέστερη υγειονομική περίθαλψη.

Η συμμετοχή είναι ανοικτή σε ευρύ φάσμα οργανισμών, όπως:

- Ερευνητικά ιδρύματα και πανεπιστήμια
- Δημόσιες αρχές
- ΜΚΟ
- Εμπορικές επιχειρήσεις.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

Επίσημος δικτυακός τόπος του προγράμματος για την υγεία:

http://ec.europa.eu/health/programme/policy/index_el.htm

Πληροφορίες για τις τρέχουσες προκηρύξεις:

http://ec.europa.eu/health/programme/funding_schemes/index_el.htm

A. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Το πρόγραμμα προωθεί τη δικαστική συνεργασία σε αστικές και ποινικές υποθέσεις, υποστηρίζει την κατάρτιση των δικαστών, των εισαγγελέων και άλλων επαγγελματιών του τομέα και χρηματοδοτεί δράσεις της ΕΕ για την καταπολέμηση των ναρκωτικών. Μερικές δραστηριότητες που υποστηρίζονται από το Πρόγραμμα αυτό είναι οι εξής:

- δραστηριότητες κατάρτισης, όπως ανταλλαγές προσωπικού, εργαστήρια, σεμινάρια, εκδηλώσεις για την εκπαίδευση εκπαιδευτών,
- εντοπισμός και ανταλλαγή ορθών πρακτικών, μεθόδων και εμπειριών, διοργάνωση αξιολογήσεων από ομολόγους και δράσεων αλληλοδιδασκαλίας, διοργάνωση συνεδρίων, σεμιναρίων
- στήριξη των κύριων παραγόντων των οποίων οι δράσεις συμβάλλουν στην εφαρμογή των στόχων του προγράμματος, όπως στήριξη των κρατών μελών κατά την εφαρμογή του δικαίου και των πολιτικών της Ένωσης, στήριξη των βασικών ευρωπαϊκών παραγόντων και δικτύων ευρωπαϊκού επιπέδου
- Δυνητικοί Φορείς είναι οι Εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές, διάφοροι Δημόσιοι Φορείς, ΜΚΟ και κερδοσκοπικοί φορείς και οργανισμοί, μόνο σε συνδυασμό, με μη κερδοσκοπικούς ή κρατικούς οργανισμούς!

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την επιλεξιμότητα των φορέων παρέχονται στις αντίστοιχες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων και προσφορών.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

Πληροφορίες σχετικά με τις ανοιχτές προσκλήσεις υποβολής προσφορών:

http://ec.europa.eu/justice/newsroom/contracts/index_en.htm

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΕ

Ο πιο σημαντικός δικτυακός τόπος για προσκλήσεις υποβολής προτάσεων της ΕΕ είναι ο **Tenders Electronic Daily**: <http://ted.europa.eu/TED/main/HomePage.do>

Επιπλέον, οι επίσημοι δικτυακοί τόποι των προγραμμάτων ή ο δικτυακός τόπος της αρμόδιας Γενικής Διεύθυνσης δημοσιεύουν πληροφορίες για τους διαγωνισμούς που έχουν προγραμματιστεί, τους διαγωνισμούς που βρίσκονται σε εξέλιξη και τους διαγωνισμούς που έχουν κλείσει. Η Επιτροπή διαθέτει έναν κεντρικό δικτυακό τόπο, ο οποίος σας παρέχει έναν κατάλογο συνδέσμων στα διαφορετικά θεματικά πεδία: http://ec.europa.eu/contracts_grants/grants_el.htm

Επίσης υπάρχουν διάφορα διαδικτυακά εργαλεία αναζήτησης εταίρου. Για παράδειγμα, το **Otlas** είναι ένα διαδικτυακό εργαλείο εύρεσης εταίρων για διεθνή έργα στο πεδίο της νεολαίας. Οι οργανισμοί μπορούν να καταχωρίσουν τα στοιχεία επικοινωνίας τους και τα πεδία ενδιαφέροντός τους στο **Otlas**, καθώς και να δημιουργήσουν αιτήματα εύρεσης εταίρων για σχέδια έργων.

<http://www.otlas.eu>

<https://www.salto-youth.net/tools/otlas-partner-finding/>

http://llp.teamwork.fr/partner_search/partner_search.php

Αναζήτηση εταίρου για έργα της ΕΕ στο **LinkedIn**:

<https://www.linkedin.com/groups/EU-Projects-Partner-Search-2842114>

Αναζήτηση εταίρου για έργα της ΕΕ & διεθνή έργα στο **Facebook**

<https://www.facebook.com/groups/Partnersearch/>

Το **Europe Direct** είναι μια κεντρική υπηρεσία πληροφόρησης, η οποία μπορεί να απαντήσει σε όλα τα είδη ερωτημάτων σχετικά με τη νομοθεσία της ΕΕ, τα δικαιώματα των πολιτών καθώς και τις επιχορηγήσεις έργων: http://europa.eu/europeadirect/index_el.htm

ΔΙΚΤΥΑ ΓΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ, ΔΗΜΟΥΣ, ΜΚΟ

Η Επιτροπή των Περιφερειών είναι το επίσημο όργανο εκπροσώπους των ευρωπαϊκών περιφερειών στην ΕΕ. Στον δικτυακό τόπο, διατίθενται περισσότερες πληροφορίες για δραστηριότητες της ΕΕ στις περιφέρειες και στοιχεία επικοινωνίας των περιφερειακών εκπροσώπων. <http://cor.europa.eu/el/Pages/home.aspx>

Η Ευρωπαϊκή Σύμπραξη Καινοτομίας για τις Έξυπνες Πόλεις και Κοινότητες είναι μια πλατφόρμα για την ανάπτυξη και ανταλλαγή καινοτόμων λύσεων στις κύριες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν σήμερα οι ευρωπαϊκές πόλεις σε ότι αφορά το περιβάλλον, κοινωνικά θέματα και ζητήματα υγείας.

<http://ec.europa.eu/eip/smartcities/>

Το Σύμφωνο των Δημάρχων είναι μια ευρωπαϊκής κλίμακας ένωσης τοπικών και περιφερειακών αρχών που δεσμεύονται εθελοντικά για την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα εδάφη τους:

http://www.covenantofmayors.eu/index_el.html

PREPARE - Η Σύμπραξη για την Αγροτική Ευρώπη
<http://www.preparenetwork.org/about-prepare>

Το Δίκτυο Αλιευτικών Περιοχών FARNET παρέχει περαιτέρω πληροφορίες για πρωτοβουλίες τοπικής ανάπτυξης κατά την περίοδο 2014-2020

<https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/cms/farnet/>

Το Eurodesk είναι ο κύριος φορέας παροχής πληροφοριών για τις ευρωπαϊκές πολιτικές και δυνατότητες για νέους και όσους συνεργάζονται με αυτούς:

<http://www.eurodesk.org/edesk/>

Facebook: Eurodesk Greece

Κοινωνική Πλατφόρμα - Η Πλατφόρμα των Ευρωπαϊκών Κοινωνικών ΜΚΟ

<http://www.socialplatform.org>

Ευρωπαϊκό Δίκτυο κατά της Φτώχειας

<http://www.eapn.eu/en>

Πηγές:

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο:
<http://www.europarl.europa.eu/portal/en>

Επιτροπή των Περιφερειών:
<http://cor.europa.eu/el/Pages/home.aspx>

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο:
<http://www.consilium.europa.eu/el/home/>

Ευρωπαϊκή Επιτροπή:
http://ec.europa.eu/index_en.htm

Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Γενική Διεύθυνση για τη Περιφερειακή Πολιτική και Αστική Ανάπτυξη:
http://ec.europa.eu/regional_policy/index.cfm/el/

Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Ανάπτυξης:
http://ec.europa.eu/agriculture/index_el.htm

Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Γενική Διεύθυνση Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας:
http://ec.europa.eu/dgs/maritimeaffairs_fisheries/index_el.htm

Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Γενική Διεύθυνση Υγείας και Ασφάλειας Τροφίμων:
http://ec.europa.eu/dgs/health_food-safety/index_en.htm

Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής Ένταξης:
<http://ec.europa.eu/social/home.jsp?langId=el>

Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Γενική Διεύθυνση Δικαιοσύνης:
http://ec.europa.eu/justice/index_el.htm

Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Γενική Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Πολιτισμού:
http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/index_en.htm

Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Γενική Διεύθυνση Μεταφορών:
http://ec.europa.eu/transport/about-us/index_en.htm

Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος:
http://ec.europa.eu/dgs/environment/index_en.htm

Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Γενική Διεύθυνση Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων:
http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/index_en.htm

Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης - Ανακοινώσεις Ευρωπαϊκών - Διεθνών Προγραμμάτων:

http://www.ypes.gr/el/Ministry/Actions/DiethEuroThemOTA/ProgramSynergas/enhmeroseis_ana_koinoseis/

ΕΣΠΑ 2014-2020

<https://www.espa.gr/el/pages/staticNewProgrammingPeriod.aspx>

A beginner's guide to EU Funding, European Commission:

http://ec.europa.eu/budget/funding/index_en

A Quick Guide to EU Funding by Deloitte:

http://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/cy/Documents/finance/CY_Finance_EUFunding-2014-2020Guide_Noexp.pdf

European Funding Guide for the Non-Profit Sector 2015, European Citizen Action Service:

<http://www.ecas.org/wp-content/uploads/2014/06/teaser-FG.pdf>

Fact Sheets on the European Union, European Parliament:

<http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/en/displayFtu.html?ftulid=index.html>

Guide on EU funding for the tourism sector (2014-2020), DG Enterprise, European Commission:

http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/tourism/index_en.htm

Your Guide to EU funding by the Greens - European Free Alliance in the European Parliament:

http://www.greens-efa.eu/fileadmin/dam/Documents/2014_2020_YourGuidetoEUFundingLowRES.pdf

Ευχαριστίες:

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τους συνεργάτες μου, Τάκη Ηλιόπουλο, Βασίλη Μαργάρα, Μαρία Φωκιανού, Μαρία Χατζηγεωργίου και τα στελέχη του Υπουργείου Οικονομίας, για τη χρήσιμη βοήθεια και τα πολύτιμα σχόλιά τους.

European United Left • Nordic Green Left

EUROPEAN PARLIAMENTARY GROUP

GUE/NGL
www.guengl.eu